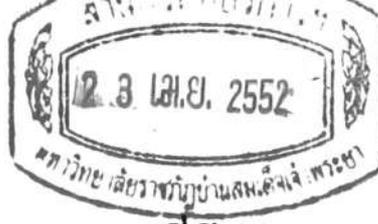

DC
9/4/53

V 78180

การศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงาน
ของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2

หทัยทิพย์ รอดดี

..ศาวทิยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า

วัน เดือน ปี..... 23 เม.ย. 2552

เลขทะเบียน..... 00219882

เลขรหัสหนังสือ 371207

๒135/วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
2550

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

2550

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

THE STUDY OF ATTITUDES OF TEACHERS TOWARDS EXECUTIVES'
PROFILES IN WATBANGPEEYAINAI SCHOOL UNDER THE OFFICE
OF SAMUTPRAKAN EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2.

HATHAITHIP RODDEE

This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาทัศนนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร

โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย หทัยทิพย์ รอดดี

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ดร.นิวัตต์ น้อยมณี

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

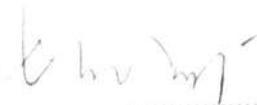

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์มณี เขมทานนท์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นิวัตต์ น้อยมณี)

หทัยทิพย์ รอดดี. (2550). การศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของ
 ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ
 เขต 2. วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 ที่ปรึกษา : ดร.นิวัตต์ น้อยมณี, รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหาร
 โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สำนักเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการเขต 2
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูและครูอัตราจ้าง
 โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยได้รับ
 แบบสอบถามคืนจำนวน 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อ
 หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่าทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
 วัดบางพลีใหญ่ใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1
 ด้าน คือ การบริหารงานบุคลากร อยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน
 การเงิน และการบริหารงานทั่วไป

Hathaithip Roddee. (2007).The Study of Attitudes of Teachers towards Executives' Profiles in Watbangpeeyainai School under The Office of Samutprakan Educational Service Area Zone 2. Master of Education. Bangkok:Graduate School of Bansomdejchaophaya Rajabhat University.

Advisors : Dr.Niwat Noymanee, Assoc. Prof. Dr.Pornpipat Poempon

The objective of this study was studying the attitude of the teachers about the executive ability of the chief executive of Watbangpeeyainai School under The Office of Samutprakan Educational service Area Zone 2. The population of the research are the 48 teachers of Watbangpeeyainai School. The equipment of the research is the questionnaires which are all returned, 48 copied, and are calculated by 100 %. The data analysis is used by for calculating percentage, average and adjustable standard.

According to the result, we found that the attitude of the teachers about the executive ability of the chief executive of Watbangpeeyainai School is in high level and when we classify it into categories, we found that The Human Resource is in the highest level and the education administrator, the accountant administrator and the general administrator is in the high level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในครั้งนี้นำสำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีของรองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด และดร.นิวัตต์ น้อยมณี ที่ให้ความกรุณาเมตตา สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินการวิจัย จนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในทุกท่าน ที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุกด้านด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลุกฝังความรู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

หทัยทิพย์ รอดดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงาน.....	6
โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	52
อภิปรายผลการวิจัย.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	61
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา.....	62
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	66
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม.....	77
ประวัติผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากร.....	37
2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้าน การบริหารงานวิชาการ.....	40
3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้าน การบริหารงบประมาณ.....	43
4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้าน การบริหารงานบุคคล.....	45
5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้าน การบริหารงานทั่วไป	48
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน เป็นรายด้าน.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่นำสำหรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในแต่ละแผนงาน/โครงการเพื่อการปฏิรูปการศึกษา การบริหารและการจัดการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกันทั้งประเทศในระยะ 15 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 จนถึง พ.ศ. 2559 ด้วยการนำสาระดังกล่าวที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)พ.ศ.2545 นโยบายรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งความรู้ นำพาไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงาน สร้างรายได้ และนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาระยะยาว 20 ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติและระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นแผนปฏิรูปหลักด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อให้หลักการแห่งกรอบภาพรวมของแผนเป็นบูรณาการที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงเป็นกระบวนการเดียว โดยรวมทั้งหมด จึงมีหลักการกำหนดโครงสร้างโดยรวมในส่วนยุทธศาสตร์การดำเนินงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาประชาชน/องค์กรประชาคม/ภาคเอกชน และองค์กรอิสระ/องค์กรวิชาชีพ ให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อร่วมกันสร้างเสริมให้คนไทยเป็นคนเก่งที่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนดี มีคุณธรรมและมีความสุข อยู่ในสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้อันจะเป็นฐานรากนำไปสู่สังคมไทยที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สามารถพึ่งตนเอง พร้อมรับการแข่งขันและรู้เท่าทันโลก เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล มีคุณธรรม และยั่งยืนตลอดไป (แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ.2545-2559):ฉบับสรุป, 2545 : 2-6)

ในการบริหารงานต่าง ๆ ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ผู้นำ ถ้าในหน่วยงานใดมีผู้นำที่มี ความรู้ ความสามารถรอบด้าน หน่วยงานนั้นย่อมประสบความสำเร็จ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของผู้นำส่วนใหญ่จะเป็น พฤติกรรมผู้นำ ซึ่งหมายถึงการแสดงออกของ ผู้นำที่มีความเหมาะสม เพื่อเอาชนะใจลูกน้อง (ธงชัย สันติวงษ์, 2535 : 204) จากการศึกษาผู้นำ ของประเทศและนักการบริหารที่มีชื่อเสียงของโลก พบว่าสิ่งที่เหมือนกันที่ทำให้บุคคลเหล่านี้ประสบ

ความสำเร็จในฐานะผู้นำและนักการบริหาร ก็คือเป็นผู้ที่มีความสามารถ ความสามารถของบุคคลเหล่านี้พัฒนาขึ้นมาจากเรียนรู้และการฝึกในทุกๆ ด้าน ลักษณะการบริหารงานในยุคโลกาภิวัตน์มีหลักเกณฑ์การบริหารค่อนข้างพัฒนาไปทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งในการบริหารงานได้มีการมุ่งเน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์มากขึ้น นักบริหารชั้นนำได้พบแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพว่าการบริหารอย่างเดียวยังไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้ ถ้าขาดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารที่ดีต้องสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ผู้บริหารการศึกษาเป็นหลักชัยของหน่วยงานทางการศึกษา และเป็นดวงประทีปของ ผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะ เป็นนักพัฒนาหน่วยงาน อย่างมีเป้าหมาย มีหลักการ มีเหตุผลและก้าวทันความเปลี่ยนแปลง (บัญญัติ อึ้งสกุล, 2543 : 15) รวมทั้งมองเห็นถึงการให้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน ในรูปของการบูรณาการ ทั้งบุคคลและกลุ่มบุคคล ทั้งหน่วยงาน ของภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการ การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ๆ ของสังคม โลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ระบบการพัฒนาบุคลากร แต่ละหน่วยงานควรได้รับการสนับสนุนให้มีทั้งศาสตร์และศิลป์จนกลายเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างจริงจัง ทั้งทางตรงและทางอ้อม จะทำให้เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาชาติ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

พฤติกรรมผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ความสำเร็จ ในงานด้านต่างๆ ขององค์กร ผู้นำที่ไม่มีความสามารถย่อมจะเป็นผู้นำที่ทำลายขวัญของพนักงาน คนงาน และจะเป็นผลทำให้งานด้านต่างๆ ขาดประสิทธิภาพ แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่มีความสามารถ อาจจะมีผลทำให้เปลี่ยนแปลงลักษณะของคนงาน ให้กลับกลายเป็นกลุ่มที่มีความขยันขันแข็ง และช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2535 : 410)

การบริหารโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนระดับใดก็ตาม ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นเรื่องของความขัดแย้งในหมู่บุคลากร จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเบิกจ่ายงบประมาณ เป็นต้น ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เพราะปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องของการบริหารทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวมักเกี่ยวข้องกับ ครู นักเรียน ชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ การเรียนการสอน รวมทั้งหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความสามารถอย่างมากในการบริหารงาน การที่ผู้บริหารจะบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงาน ต้องมีการกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนในการบริหารงานไว้เป็นระบบอย่างมีระเบียบและ

สอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งเรียกว่า “กระบวนการบริหาร” ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับที่ปฏิบัติงานจะต้องใช้กระบวนการบริหารตลอดเวลา เกือบจะเรียกได้ว่ากระบวนการบริหารนั้นเป็นแม่บทในการบริหารงานทุกชนิดให้ประสบความสำเร็จด้วยดี (นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2522 : 35) และผู้บริหารที่ดีควรแสดงพฤติกรรมผู้นำ เพื่อกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารงานผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมผู้นำที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสถานการณ์สภาพแวดล้อมและผู้ตามเป็นสำคัญ (ธรรมรส โชติคุณุช, 2536 : 119) ส่วน เจริญผล สุวรรณโชติ (2530 : 127) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาที่ดีควรมีบุคลิกภาพที่ดี คือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีสมาคมนี ใจคอกว้างขวาง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเกรงใจ มีความประพฤติดี ไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ครูและลูกจ้างประจำมีขวัญและกำลังใจในการทำงานมากขึ้น และกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษาว่า ผู้บริหารการศึกษาควรมีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการบริหารงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา

องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งส่วนหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ ก็คือบุคคลที่ทำหน้าที่ เป็นผู้นำ เป็นหัวหน้า หรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้น ต้องทำหน้าที่รวมพลังทั้งหลาย เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จของการบริหารงานเพราะเป็นผู้ริเริ่ม กระตุ้น ชักจูงและชี้้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผู้นำจะต้องดำเนินการในภารกิจที่รับผิดชอบ บริหารงานโดยให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือ ผู้เกี่ยวข้อง ภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งของผู้นำที่ต้องสนใจเป็นพิเศษ คือการสร้างบรรยากาศองค์การที่พึงประสงค์ เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะทำให้เกิดผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความพึงพอใจ มีความยินดีปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ (พันธ์ศักดิ์ สติระ, 2538 : 2 - 3)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ ในในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครู และครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ปีการศึกษา 2550 จำนวน 48 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ(Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน จำแนกเป็น เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ประโยชน์ของการวิจัยคือ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากรและการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

ความสามารถในการบริหารงาน หมายถึง ประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกเพื่อให้กิจการด้านต่างๆ ของโรงเรียนดำเนินไปสู่เป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน โดยพิจารณาการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก 4 งานของโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

1.การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียน การสอน การจัดหาสื่อการเรียน การวัดผลประเมินผลรวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานทาง วิชาการของโรงเรียน

2.การบริหารงานบุคลากร หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียน ได้แก่ การกำหนดความต้องการบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

3.การบริหารงานงบประมาณ หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานทะเบียนและรายงาน งานงบประมาณ การจัดสรรเงิน การเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่ายเงิน การพัสดุและการบัญชี

4.การบริหารงานทั่วไป หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักใน การประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุก รูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัด การศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ทั้งข้าราชการและอัตราจ้าง

ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างสำเร็จรวดเร็ว โดยมีเป้าหมายให้ นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการศึกษา

ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

กรอบแนวความคิดในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดของนายธราวุธสันต์ มีสมบัติ ในด้านการ บริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานทั่วไปของ ผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงาน
2. โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงาน

ความหมายของทักษะ(ความสามารถ)ของการบริหารงาน

คำว่า ทักษะ โดยทั่วไปหมายถึง ความสามารถที่ถูกพัฒนา ไม่จำเป็นต้องเป็นทักษะที่มีมาแต่กำเนิด สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้ ไม่ใช่ทักษะที่แฝงอยู่ในตัว แคทซ์ (Katz, 1974 : 90-102) กล่าวว่าทักษะการบริหารงานครอบคลุมทักษะ 3 ด้านคือ ทักษะด้านคตินิยม ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิค

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาหลักการและแนวทฤษฎีของแคทซ์ (Katz, 1974 : 90-102) และสรุปความหมายของทักษะ 3 ด้าน ไว้ดังนี้

ทักษะด้านคตินิยม หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานโดยส่วนรวมสามารถประสานสัมพันธ์ทั้งภายในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียนเข้าใจความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่างๆตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจูงใจปฏิบัติงานร่วมกับสมาชิกของหน่วยงานและกระตุ้นให้บุคคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้เฉพาะอย่างเกี่ยวกับการใช้วิธีการ กระบวนการ และเทคนิคต่างๆ รวมทั้งการใช้เครื่องมือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของทักษะการบริหารงาน

การบริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารหน่วยงาน ส่วนใหญ่จะอาศัยความรู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาจากหลักการและทฤษฎี แต่การบริหารงานโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีแต่เพียงอย่าง

เดียว น้อยคนที่จะประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องใช้ทักษะการบริหารงานด้วย มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการบริหารงานดังนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการบริหารไว้ คือทักษะความคิดรวบยอดเป็นทักษะที่ผู้บริหารต้องมีมากที่สุด ผู้บริหารจะต้องรอบรู้งานมีความรับผิดชอบชอบในหน้าที่ ต้องรู้ฐานะของผู้บริหาร ว่างานบริหารการศึกษา มีอะไรบ้างความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างไร

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหาร การศึกษาทุกระดับ เพราะผู้บริหารจำเป็นต้องมีการทำงานที่สัมพันธ์บุคคลอื่นๆ หลายประเภททักษะนี้จะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือและเกิดการประสานงานที่ดีขึ้นภายในโรงเรียน

ทักษะด้านเทคนิค เป็นทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอย่างของผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นวิธีการ กระบวนการและเทคนิคต่างๆในการทำงาน ผู้บริหารอาจมีทักษะด้านนี้น้อยที่สุด แต่ผู้บริหารก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานต่างๆ เช่น เทคนิคการสอนแบบต่างๆ เป็นต้น

แคทซ์ (Katz, 1974 : 90-102) ทักษะทั้งสามได้แก่ ทักษะด้านคตินิยม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบริหารที่มีประสิทธิภาพก็ตาม ความสำคัญของทักษะเหล่านี้มีต่อผู้บริหารทุกคน การที่ผู้บริหารคนใดควรมีทักษะใดมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของ ผู้บริหารในสถานศึกษา ดังนี้

ทักษะด้านเทคนิค มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าอย่างมากในการบริหารงาน ในองค์การและจำเป็นอย่างแท้จริงในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในระดับต้น แต่การบริหารงานของผู้บริหารในระดับต้นนี้มีได้หยุดเพียงเท่านี้ ผู้บริหารจะต้องก้าวไปข้างหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้น ทักษะทางเทคนิคสำหรับผู้บริหารก็ลดความสำคัญลง จะมีเพียงแต่หาผู้ที่มีทักษะทางด้านเทคนิคนี้มาทำงานแทน ผู้บริหารที่มีตำแหน่งสูงมาก ทักษะด้านเทคนิคแทบจะไม่ต้องใช้เลยแต่ผู้บริหารก็สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดตั้งทีมที่ปรึกษาและมอบอำนาจให้หัวหน้าฝ่ายที่ด้านเทคนิคแทน

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความจำเป็นและความสำคัญต่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพทุกระดับทั้งระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารทุกระดับจะต้องทำงานกับบุคคลและกลุ่มบุคคลในองค์การ ดังนั้นความเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก การสื่อสารในองค์การ และมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการบริหารทุกระดับ

ทักษะด้านคตินิยม เมื่อผู้บริหารก้าวไปในระดับที่สูงขึ้น ทักษะด้านนี้จะกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจในเรื่องนโยบาย และการปฏิบัติงานในขอบข่ายกว้างๆ และเป็นทักษะที่

สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารระดับสูง ส่วนในระดับต้นและระดับกลางจะมีความสำคัญน้อยลงในการบริหาร

ความสำคัญของทักษะทั้ง 3 ด้านนี้ จะแตกต่างกันออกไปตามระดับความรับผิดชอบในการบริหารของผู้บริหาร ทักษะทั้ง 3 ไม่จำเป็นจะต้องมีมาแต่กำเนิด แต่อาจพัฒนาทักษะเหล่านี้ให้เป็นคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพได้มีนักศึกษานำทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz) มาขยายความหลายท่าน ดังนี้

แฮร์ริส (Harris, 1963 : 51) ได้นำทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz, 1974 : 90-102) มาแยกแยะให้เห็นรายละเอียดในแต่ละทักษะดังต่อไปนี้

ทักษะด้านเทคนิค ประกอบด้วย 1)การพูด 2)การเขียน 3)การอ่าน 4)การฟัง 5)การจัดลำดับเรื่อง 6)การสาธิต 7)เขียนแผนภูมิ 8)วาดภาพ 9)การคำนวณ 10)เป็นประธานที่ประชุม

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1)ความเข้าใจ 2)การรู้จักสัมภาชน 3)การรู้จักสังเกต 4)การรู้จักการนำอภิปราย 5)ความสามารถสะท้อนความรู้สึกและความคิดออกมา 6)การมีส่วนร่วมในการอภิปรายการแสดงบทบาทสมมติ

ทักษะด้านคตินิยม ประกอบด้วย 1)การมองเห็นภาพพจน์โดยส่วนรวม 2)การวิเคราะห์การ 3)วินิจฉัยการรู้จักสังเคราะห์ 4)การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ 5)การรู้จักใช้คำถาม

นพพงษ์ บุญจิตราศุลย์ (2531 : 141) ได้นำทักษะ 3 ด้านของแคทซ์ (Katz) มาขยายความให้เห็นในรายละเอียดของแต่ละทักษะ ดังนี้

ทักษะด้านคตินิยม ประกอบด้วย 1)การกำหนดนโยบาย จุดประสงค์และขอบข่ายของงาน 2)การวิเคราะห์ทำงานของตน และของผู้ใต้บังคับบัญชา 3)การวินิจฉัยถึงผลกระทบต่อหน่วยงาน 4)การใช้คำถามอย่างมีเหตุผล 5)การเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของชาติทุกระดับ 6)การเข้าใจถึงความต้องการงบประมาณ 7)การมีความรู้เรื่องหลักสูตร 8)การอำนวยความสะดวกและการให้คำปรึกษา 9)การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ 10)การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1)การปรับตัวเองให้เข้ากับบุคคลอื่น 2)การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3)การยกย่องให้ความสำคัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา 4)การให้ความเป็นกันเอง 5)การให้เวลาผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าพบซักถาม 6)การเข้าใจปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา 7)การแสดงความยินดีและยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา 8)การเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา 9)การเป็นผู้นำการอภิปรายที่สามารถจูงใจคน

ทักษะด้านเทคนิค ประกอบด้วย 1)การจัดทำแผนงานหรือโครงการ 2)การจัดทำสถิติและแผนภูมิ 3)การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม 4)การสาธิตการสอน 5)การพูดหรือเขียนคำสั่ง 6)การ

จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอน 7)การจัดระบบการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ 8)การเข้าใจระบบบัญชี 9)การรู้ระเบียบงานสารบรรณ 10)การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

สรุป ความสำคัญของทักษะการบริหารงานจะเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อผู้บริหาร เพราะทักษะด้านคตินิยมด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิคช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นในการบริหารงานไว้ ดังนี้

วินัย เกษมเศรษฐ (2521 : 8) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารที่ดีมีความสามารถ ต้องมีทักษะดังต่อไปนี้

1. ทักษะทางเทคนิค คือ ทักษะในการจัดหา (การจัดซื้อการจัดจ้าง) การเงินและบัญชี งานสารบรรณ งานบุคคล การจัดระบบงาน

2. ทักษะในการครองตน คือ ทักษะการติดต่อระหว่างบุคคล การประสานงาน การแสดงสถานะผู้นำ การจูงใจคน การสร้างขวัญและกำลังใจ

3. ทักษะทางการศึกษา คือ ทักษะทางการสอน การวัดผล การนิเทศ การนำแหล่งวิทยาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

4. ทักษะในการสร้างความคิด คือ ทักษะในการคาดการณ์ล่วงหน้า การวิเคราะห์ปัญหาการบริหาร การวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

พณีส หันนาคินทร์ (2524 : 50-51) ได้กล่าวถึงเรื่องทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการบริหารงานให้ราบรื่นและผู้บริหารควรสร้างทักษะเหล่านี้ให้เป็นคุณสมบัติประจำตัวด้วย คือ

1. ทักษะในด้านกลวิธีการทำงาน คือ รู้ว่างานที่จะต้องทำในหน้าที่ของตนมีอะไรบ้างและจะทำงานนั้นๆ ได้อย่างไร รวมทั้งบทบาทที่จะต้องกระทำเพื่อให้งานสมบูรณ์ดียิ่งขึ้น

2. ทักษะในด้านความคิดรวบยอด คือ การเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ การเข้าใจ และมองเห็นแนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เป็นผู้มีสายตาไกลพอที่จะหยั่งรู้ถึงผลที่เกิดจากการกระทำ และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานในโรงเรียน หรือองค์การที่ตนเป็นผู้บริหาร

3. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ การรู้จักสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ รู้จักที่จะใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวครูแต่ละคนให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของโรงเรียน รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือแก่บรรดาครูและบุคคลอื่นในโรงเรียนและในสังคมโดยทั่วไป

วิลเลส (Wiles, 1955 : 85) กล่าวว่า ทักษะทางการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร คือ

1. ทักษะในความเป็นผู้นำ
2. ทักษะในมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะในกระบวนการหมู่พวก
4. ทักษะในการบริหารบุคคลในการศึกษา
5. ทักษะในการประเมินผล

เมธี ปิลันธนานนท์ (2525 : 47) ระบุว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การติดต่อสื่อสารกับครูได้เป็นอย่างดี
2. แสวงหาและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม
3. รู้วิธีที่จะสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมของโรงเรียน
4. มีความรู้สึกไวต่อความต้องการของครู

เฟเบอร์และเชียรอน (Faber and Shearron, 1970 : 32) ได้ให้สนใจเกี่ยวกับแนวคิดของ แคทซ์ (Katz, 1874 : 90-102) โดยได้วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่าทักษะที่จำเป็นในการบริหารมี 3 ประการ คือ ทักษะเชิงคตินิยม ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ และทักษะเชิงเทคนิค มีรายละเอียดดังนี้

ทักษะเชิงคตินิยม คือ ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุก ลักษณะและขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่างๆ ในองค์การ หรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน และการที่มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงานจะมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นได้อย่างชัดเจน และการที่เปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงานจะมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นได้อย่างไร รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่นๆ ในการบริหารงานมีกิจกรรมหลายอย่างที่มีผู้บริหารต้องใช้ทักษะเชิงมโนคติ เช่น การกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ การประสานงาน และการขจัดความขัดแย้ง

ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ คือ ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ความสามารถในการประสานงานกับผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ได้รับการสนับสนุน และการยอมรับ ความสามารถในการผนึกพลังความร่วมมือจากผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในอันที่จะร่วมมือกับหน่วยงานของตน ตลอดจนความสามารถในการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับหน่วยงานเพื่อให้บังเกิดความศรัทธาเชื่อถือ และไว้วางใจในหน่วยงานตลอดไป การบริหารงานในด้านนี้ผู้บริหาร ต้องใช้ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ เช่น การกระทำตัวเป็นแบบอย่าง การพูด การประสานงานและการเผยแพร่ผลงานต่างๆ

ทักษะเชิงเทคนิค คือ ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะอย่าง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธี กระบวนการดำเนินการหรือเทคนิค รวมทั้งความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆของร่างกายด้วย ทักษะเชิงเทคนิคที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมีประกอบด้วยทักษะทางด้านการวางแผนงานหรือโครงการ ทักษะทางด้านกระบวนการ กลุ่มการติดต่อสื่อสารและทักษะทางด้านการจัดการ

สรุป นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานไว้หลายทักษะด้วยกัน อย่างไรก็ตาม วิจัย ได้กำหนดทักษะ 3 ด้านคือ ทักษะด้านคตินิยม ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิคของแคทซ์ (Katz, 1974 : 90-102) เป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากทักษะทางการบริหารทั้ง 3 ด้านของผู้บริหารโรงเรียนจะมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนอันเป็นจุดหมายสำคัญของการจัดการศึกษา ให้เป็นไปอย่างมี คุณภาพ และมีประสิทธิภาพในทางกลับกัน ถ้าผู้บริหารไม่ใช้ทักษะในการบริหารงาน ใช้แต่ความรู้อย่างเดียวย่อมทำให้การบริหารล้มเหลวหรือขาดประสิทธิภาพได้

ขอบข่ายและภารกิจของการบริหารและการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็น 4 งาน ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ

1.1 แนวคิด งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

1.2.2 เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

1.2.3 เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.2.4 เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

1.3 ขอบข่าย/ภารกิจ

การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ

2.1 แนวคิด การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจกหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.2.2 เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

2.2.3 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

2.3 ขอบข่าย/ภารกิจ

2.3.1 จัดทำและเสนอของบประมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษาการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ

2.3.2 จัดสรรงบประมาณ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา การเบิกจ่าย และการอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ

2.3.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ได้แก่ การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การประเมินผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน

2.3.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ได้แก่ การจัดการทรัพยากร การระดมทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.3.5 การบริหารการเงิน ได้แก่ การเบิกเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี

2.3.6 การบริหารบัญชี ได้แก่ การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

2.3.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ได้แก่ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ และจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

3. การบริหารงานบุคคล

3.1 แนวคิด

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ชำระราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญ กำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 วัตถุประสงค์

3.2.1 เพื่อการดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็ว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

3.2.2 เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3.3.3 เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

3.3.4 เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 ขอบข่าย/ภารกิจ ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป

4.1 แนวคิดการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดย เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และ องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2 วัตถุประสงค์

4.1.1 เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2.2 เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใสศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

4.3 ขอบข่าย/ภารกิจ ได้แก่ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

คุณลักษณะของผู้บริหาร

การบริหารใดๆ ย่อมมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด จึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมและมีคุณลักษณะเป็นที่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงาน คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับปริมาณคุณภาพ และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในหน่วยงาน (สมพงษ์ เกษมสิน, 2521 : 395)

อุทัย หิรัญโต (2526 : 13) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารที่จะสามารถเป็นสัญลักษณ์ หรือเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานขององค์การให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญาเหนือบุคคลอื่นโดยทั่วไป มีความสนใจรอบด้าน พูดและเขียนภาษาง่าย มีสภาพร่างกายจิตใจ และอารมณ์สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสูง มีความตั้งใจแน่วแน่ มีฝีมือมีความสามารถในทางวิชาการ นอกจากนี้ผู้บริหารที่ดีควรประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ความรู้ ความคิดริเริ่ม กล้าหาญ และเด็ดขาดในการตัดสินใจสั่งการ
2. มีความแนบเนียนในการติดต่อเกี่ยวข้องกับหรือสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยาอาการที่ถูกต้องเหมาะสม

ต้องเหมาะสม

3. มีความยุติธรรม วางตนเป็นกลาง ไม่เอนเอียงในการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นโทษต่อผู้ใดผู้หนึ่ง

4. มีความอดทน กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ไม่เห็นแก่ตัว ตื่นตัวอยู่เสมอ ระวังระมัดระวัง สุขุมรอบคอบ ไม่ประมาท ไม่ยึดตายด ทำอะไรทันทีทันควัน มีความว่องไวปราดเปรียวอยู่เสมอ และรู้จักใช้ดุลยพินิจพิจารณาสิ่งต่างๆ ด้วยเหตุผล

5. มีความสงบเสงี่ยม ไม่หยิ่งยโส ไม่จองหอง มีความประพฤติอยู่ในขอบเขต ที่ตั้งงามมีความเห็นอกเห็นใจ มีความกรุณาปราณีสงสาร และเห็นใจผู้อื่น

6. มีความรู้จักรักภักดีต่อหมู่คณะ ต่อส่วนรวม เป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อผู้อื่นต่อหน้าที่ และต่อรัฐ

7. รู้จักการบังคับตัวเอง คือการบังคับจิตใจโดยผ่านทางอารมณ์ ซึ่งได้มาจากประสาทสัมผัส ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง มีแสดงกิริยาอาการไม่เหมาะสมต่อผู้อื่น

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 293-296) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติอันจำเป็นสำหรับความสำเร็จของผู้บริหาร ที่ทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมี 4 ข้อ คือ

1. ด้านพื้นฐานและประการณ์ ทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับธุรกิจได้ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติในด้านการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ วางแผน เพื่อจะได้เลือกวิธีการที่ถูกต้องและต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงาน

2. ด้านสติปัญญาและคุณภาพสมอง นับว่ามีความสำคัญต่อหน้าที่ผู้บริหารมากอาจแยกพิจารณาได้ ดังนี้

- 2.1 ความสามารถด้านภาษา
- 2.2 ความสามารถด้านเหตุผล
- 2.3 ความสามารถจดจำ
- 2.4 ความสามารถด้านรอบรู้ทั่วไป
- 2.5 ความสามารถในการวิจัย
- 2.6 ความสามารถในการยืดหยุ่น

3. ด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ผู้บริหารต้องมีร่างกายสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโดยเฉพาะเรื่อง

- 3.1 เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานว่าเป็นผู้เข้มแข็ง
- 3.2 เป็นที่ดึงดูดใจบุคคลอื่น หรือจะเป็นคุณลักษณะที่จะให้ผู้อื่นเชื่อถือตามได้
- 3.3 ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานได้มาก

4. ด้านบุคลิกและความสนใจ การมีความเชื่อมั่นและการเป็นผู้ที่บรรลภาวะทางอารมณ์มีระดับความปรารถนาสูง และมีความรับผิดชอบเหล่านี้ เป็นพลังให้ผู้บริหารสละแรงกายและแรงใจให้แก่การบริหารงานทั้งสิ้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 2) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของผู้บริหารไว้ว่า จะต้องมีความสามารถในการประสานงาน ประสานคน ประสานความคิด เป็นผู้ที่มีความอดทน ไม่แสดงความโกรธ ความหงุดหงิด ความก้าวร้าวให้ผู้อื่นเห็น มีสายตาวาวไกล มีจิตใจมั่นคงไม่อ่อนไหวง่าย ยึดได้เมื่อภัยมามองปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องง่ายต่อการแก้ปัญหาและสามารถเลือกสรรกลยุทธ์ ในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพ ที่เป็นจริงเพื่อความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สมชาติ กิจยรรยง (2545 : 190-196) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีเพื่อใช้ในการบริหารผู้ใต้บังคับบัญชา ไว้ดังนี้

1. จะต้องรู้และเข้าใจในความเป็นคน
2. สนใจในเรื่องการสร้างมนุษยสัมพันธ์
3. ร่วมกันทำงานเพื่อองค์กร หน่วยงาน หรือทีมงาน
4. ประสานความเข้าใจ และเป็นผู้ให้อยู่เสมอ
5. เมื่อทีมงานผิดพลาดก็ให้อภัย และแก้ไขข้อบกพร่อง
6. ต้องมีความยุติธรรมหรือมีความเที่ยงธรรมในการปกครอง

7. มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา
8. สนใจทุกข์สุข หรือสนใจความรู้สึกทางจิตใจของผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชา
9. ให้เขาได้ทราบเรื่อง หรือความเป็นไปของงานและคน
10. ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี และสามารถปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จนั้น นพพงศ์ บุญจิตราดุลย์ (2522 : 216-217) ได้กำหนดไว้ 2 ประการ คือ คุณสมบัติเบื้องต้นและคุณสมบัติในการปฏิบัติงานซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. คุณสมบัติเบื้องต้นของนักบริหารการศึกษา
  - 1.1 มีปัญญาเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ
  - 1.2 สามารถในการวิเคราะห์
  - 1.3 สามารถในการพิจารณาเหตุการณ์
  - 1.4 มีความริเริ่มและมีความรอบรู้
  - 1.5 มีจิตใจมั่นคง ไม่เอาแต่อารมณ์
  - 1.6 มีคุณลักษณะและความประพฤติ
  - 1.7 มีคุณสมบัติของผู้นำ
2. คุณสมบัติในการปฏิบัติงาน
  - 2.1 ริเริ่มและมีความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ
  - 2.2 ใจกว้าง
  - 2.3 รู้จังหวะเวลา
  - 2.4 รู้ว่าอะไรแรงดวนไม่แรงดวน
  - 2.5 รับฟังและรู้จักเลือกความคิดเห็นที่ดี
  - 2.6 หนักเอาเบาสู้
  - 2.7 หนักแน่น อดทน ไม่ท้อถอย
  - 2.8 สามารถในการสร้างสรรค์
  - 2.9 สามารถในการปรับปรุงงาน
  - 2.10 รู้จักพิจารณาพื้นฝ้าอุปสรรค

วิจิตร วรุตบางกูร (2525 : 74-76) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. ความเป็นผู้นำ (Leadership) คือ มีอิทธิพลในตนเองสูงกว่าอิทธิพลอื่นๆ ของบุคคลในกลุ่มและสามารถชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานได้ คุณสมบัติด้านนี้ประกอบไปด้วยลักษณะต่างๆคือ มีความร่าเริง แจ่มใสและอดทน สามารถตัดสินใจและจูงใจงาน มีความรับผิดชอบฉลาดไหวพริบดี มีความอดทนอดหยิ่ง มีความเสียสละมีบุคลิกภาพดี และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (Human Relationship) ผู้บริหารจะต้องทำงานร่วมกับบุคลากรอื่นทั้งนอกและในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเสมอต้นเสมอปลาย ยกย่องชมเชย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความยืดหยุ่นเปิดเผยเป็นกันเอง

3. มีความรู้และประสบการณ์ (Knowledge and Experience) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับงานในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะมีคุณสมบัติที่สำคัญยิ่ง เช่น มีความรู้ และประสบการณ์มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน และรู้เท่าทันเหตุการณ์

4. มีคุณธรรมสูง (Virtue) คุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารให้มีพฤติกรรมแต่สิ่งที่ดีงาม ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความจงรักภักดีและมีศีลธรรม

5. มีสุขภาพดี (Healthy) คือ มีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตใจ สุขภาพ จะเป็นเครื่องสร้างเสริมการปฏิบัติให้ถูกต้องและสม่ำเสมอ

พนัส หันนาคินท์ (2524 : 45-48) ได้สรุปไว้ว่า บุคคลที่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียนควรประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว

- 1.1 มีสุขภาพดี
- 1.2 มีความเฉลียวฉลาด
- 1.3 มีอารมณ์มั่นคง
- 1.4 ความเป็นผู้ใหญ่
- 1.5 มีความประพฤติดี
- 1.6 มีคุณธรรมสูง
- 1.7 มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด
- 1.8 มีความไม่เห็นแก่ตัว
- 1.9 มีความรู้จักเกรงใจผู้อื่น

2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่

- 2.1 มีความรู้ด้านวิชาการทั่วไปดี
- 2.2 มีความรู้ด้านวิชาชีพดี

2.3 มีประสบการณ์และระดับความรู้สูงพอ

2.4 มีการฝึกอบรมในระหว่างประจำทำงานอยู่เสมอ

การบริหารการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไว้มากมายเช่นแฮร์ริส (Harris, 1960 : 19) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารการศึกษาว่าเป็นกระบวนการในการสร้างบูรณาการแห่งความสามารถของบุคคลและการนำประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้มีการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ และในการนี้ไม่เพียงแต่มุ่งพัฒนาอนุชนของชาติเท่านั้น แต่ยังมีมุ่งให้การพัฒนาบุคลากรต่างๆ ของโรงเรียนด้วย

กู๊ด (Good, 1973 : 14) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ 2 นัยคือ หมายถึงการอำนวยความสะดวก การควบคุมและการดำเนินกิจการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดของโรงเรียนรวมทั้งงานด้านธุรการด้วยลักษณะหน้าที่ทั้งหลายของโรงเรียนนั้นจะต้องดำเนินถึงผลบั้นปลายในการศึกษานั้นเป็นหลักพิจารณา กับหมายถึงการนำ การควบคุมและการจัดการเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของการบริหารโรงเรียน อันเกี่ยวพันถึงกรรมวิธีทางการสอน เช่น เรื่องเกี่ยวกับครู นักเรียน โครงการเรียนการสอน กิจกรรมต่างๆ หลักสูตร อุปกรณ์การสอน และการแนะแนว เป็นต้น

ภิญโญ สาร (2526 : 6) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารการศึกษา คือกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถเจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

จากคำกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

การบริหารการศึกษาเป็นการนำเอาทฤษฎีการบริหารทั่วไป มาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักและวิธีการจัดการศึกษา การบริหารการศึกษาแตกต่างจากการบริหารแขนงอื่นๆ ตรงที่จุดมุ่งหมายของการบริหารแขนงอื่นๆ มักจะมุ่งที่ผลกำไรเป็นสำคัญแต่การบริหารการศึกษามุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ วิจิตร ศรีสอ้าน (2523 : 45-46) ให้ความเห็นว่า ระบบบริหารการศึกษาแตกต่างจากระบบบริหารอื่นๆ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Pupose) ระบบบริหารการศึกษาเป็นระบบ Non – Profit Organization

ไม่หวังกำไรที่มากในรูปวัตถุ แต่มุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ ที่เขาควรจะมี
เจริญงอกงาม

2. บุคคล (People) บุคคลทั้งฝ่ายผู้บริการแตกต่างจากระบบบริหารอย่างอื่น ผู้รับบริการ
ส่วนมากเป็น "ผู้เยาว์" ที่ยังไม่มีรายได้เป็นผู้ที่มีได้ประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน ส่วนคุณสมบัติของผู้
ให้บริการก็ต้องมีคุณลักษณะนิสัย เจตคติ แตกต่างไปจากอาชีพอื่น

3. กรรมวิธี (Process) เมื่อมีวัตถุประสงค์ต่างกัน บุคคลต่างกันกรรมวิธี ในการดำเนิน
งานก็ต้องต่างกัน การถ่ายทอดความรู้ การจัดการโรงเรียน ฯลฯ เป็นกรรมวิธีที่หน่วยงานอื่นเอาไปใช้
ไม่ได้ ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาโดยเฉพาะจึงไม่สามารถให้บริการได้ดีเท่าที่ควร

4. ผลผลิต (Product) ผลผลิตของสถาบันการศึกษาไม่เหมือนกับผลผลิตในทาง
อุตสาหกรรมหรือหน่วยงานอื่น เพราะผลผลิตของสถาบันการศึกษาคือคุณลักษณะ ที่เด็กพัฒนา
ตนเองให้ดีขึ้น

การบริหารงานในโรงเรียน

แคมป์เบลล์ (Campbell, 1971 : 22) กล่าวว่า การบริหารงานในโรงเรียน หมายถึงการจัด
แผนยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
อย่างแท้จริง

เซ็ง (Cheng, 1996 : 45) กล่าวว่า การบริหารจัดการที่สถานศึกษามี 2 ด้านคือ (1) ด้านที่
1 ความเป็นอิสระในการตัดสินใจในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นหน่วยตัดสินใจภายใต้ขอบเขต
หน้าที่ของสถานศึกษา สถานศึกษามีอิสระในเรื่อง งบประมาณและการบริหารเพิ่มขึ้นและลดการ
ควบคุมจากหน่วยงานส่วนกลางลง (2) ด้านที่ 2 ความรู้สึกเป็นเจ้าของการปฏิรูปที่เกิดขึ้น มิได้อาศัย
แต่กระบวนการภายนอกเท่านั้น แต่ต้องการให้การมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก โดยให้เข้ามา
มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัดสินใจ

สมิธ (Smith, 1961 : 170) ได้จำแนกงานของผู้บริหารโรงเรียนว่าควรมีความรับผิดชอบ 7
ประการ คือ งานทั่วไป งานบริหารผู้สอนและไม่ใช้ผู้สอน งานบริหารหลักสูตร งานบริหารการเงิน งาน
บริหารอาคารสถานที่ งานบริหารเกี่ยวกับนักเรียน และงานบริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน

มิลเลอร์ (Miller, 1965 : 500-508) ได้กล่าวถึงงานบริหารการศึกษาในโรงเรียน ที่ต้อง
ปฏิบัติ คือ การวางโครงการด้านการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน งานด้านบุคลากรโรงเรียน
งานด้านอาคารสถานที่ พัสดุ อุปกรณ์ การเงินและงานธุรการ ประชาสัมพันธ์ การวางแผนและ
ประสานงานด้านกิจการนักเรียน เช่น การขนส่งนักเรียนและอาหารกลางวัน

เฟเบอร์ (Faber, 1970 : 212) มีความเห็นว่างานของผู้บริหารโรงเรียนควรแยกเป็น 8 ประการ คือ การจัดและพัฒนาหลักสูตร งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ การจัดองค์การและโครงสร้าง ธุรการและการเงิน และการจัดอำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักเรียน

นิรันดร์ ช้วยเจริญ (2543 : 12) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนก็คือการดำเนินกิจกรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533 : 12) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคลากรซึ่งเรียกว่าผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริการการจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 3 - 4) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคลากรหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในด้านต่างๆ นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้ตรงกับความต้องการของสังคม

มนัส พลายนุ่ม (2540 : 8) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542 :4) ได้กล่าวอ้างถึง ทฤษฎีการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ได้พัฒนามาจากแนวคิดของคราลเวลล์ สปริงค์ (Caldwell and Spink 1996)ซึ่งกล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา มีเป้าหมายการศึกษาที่ตั้งสมมติฐานอยู่บนความหลากหลายตามสภาพของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาโดยคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เน้นความยืดหยุ่นและบริหารจัดการด้วยตนเองตามเงื่อนไขที่เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการพัฒนาและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เฉพาะตน เพื่อการสอนและการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

สรุปการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการ การจัดบริการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ จากบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามที่รัฐกำหนดไว้โดยจะต้องพัฒนานักเรียนในทุกด้านตั้งแต่ร่างกายอารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแล

และรับผิดชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริหารภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมาย

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา

ธีระ รุณเจริญ (2546 : 6) สรุปบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาตาม แนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มี 2 ด้านหลัก คือ

1. การจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามจุดหมาย หลักการ รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน
2. การบริหารการศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการบริหารโรงเรียน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546 : 1) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารว่า เป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัด องค์การ การนำ และการควบคุม

จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม (2545 : 15) ได้กล่าวว่า เป็นกระบวนการทำงานโดยอาศัยผู้อื่นซึ่งอาจ ทำกับผู้อื่นหรือผ่านบุคคลอื่นที่ต้องอาศัยศาสตร์และศิลปะในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2543 : 192) ได้จำแนกไว้ ดังนี้

- 1.การวางแผน (Planning) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดกลยุทธ์สู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย และการกำหนดกิจกรรมเพื่อนำแผนไปปฏิบัติ
- 2.การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดงานที่ต้องปฏิบัติ และการจัดกลุ่มงาน ผู้รับผิดชอบ ลำดับชั้นการรายงาน และอำนาจในการตัดสินใจ
- 3.การนำ (Leading) เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการกระตุ้นให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรม การปฏิบัติงานที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งรวมถึงการสื่อสาร การสั่งการและการ จูงใจ
- 4.การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการติดตามการดำเนินงานขององค์การอย่าง สม่าเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานขององค์การที่คาดหวัง

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่โรงเรียนให้ดำเนินการตามภารกิจหลัก ดังนี้

1. จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการ เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ซึ่งเป็นการศึกษาตลอดชีวิต
2. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั้งนักเรียนปกติ นักเรียนพิการ นักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
3. จัดการศึกษาทั้งรูปแบบ ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
4. ปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักการและแนวทางที่กำหนดไว้
5. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยปรับใช้หลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
6. จัดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยให้การศึกษาอบรมตามสภาพความจำเป็นและความเหมาะสม
7. จัดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ
8. บริหารจัดการโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไป
9. จัดการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก
10. พัฒนาวิชาชีพครูเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแนวทางหลักการที่กำหนด
11. จัดหานวัตกรรม เทคโนโลยี ภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนตามที่กำหนดดังกล่าว เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 โดยให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณและการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นผลให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา สามารถบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและประชาชนมากขึ้น

การบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทั่วไป แบ่งตามลักษณะการจัดการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ช่วงชั้นที่ 1 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

2. ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

3. ช่วงชั้นที่ 3 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

4. ช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการแต่ละแห่ง จะได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป แต่ละแห่งจะมีศักยภาพในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ ขนาดของโรงเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ความพร้อมของชุมชน การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของ

โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในเริ่มเปิดทำการสอน เมื่อพ.ศ.2472 โดยมีพระปลัดกุ้ยโสภณ แพทย์ เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน เป็นผู้จัดตั้งโดยใช้ศาลาดินของวัดเป็นที่ทำการมีนักเรียน จำนวน 40 คน

ต.ศ. 2476 ทางราชการได้จัดตั้งโรงเรียนประชาบาลขึ้น มีพระภิกษุเพื่อน เขื่อนม่อง เป็น ครูใหญ่คนแรก

พ.ศ. 2478 พระครูพิศาลสมณวัด ได้สร้างอาคารเรียน แบบ ป.1 ขนาด 4-/-27 เมตร 3 ห้องเรียน 1 หลัง

พ.ศ. 2503 พระครูพิศาลสมณวัด เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน ได้สร้างอาคารเรียน แบบ 004 ขนาด 9-/-85 เมตร 2 ชั้น 22 ห้องเรียน 1 หลัง ได้รับงบประมาณจากทางราชการจำนวน 130,000 บาท และได้รับบริจาคจากนายฉาย - นางขาบ รุ่งเรือง พร้อมบุตรธิดาจำนวน 360,000 บาท

พ.ศ. 2504 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชทานพระกรุณินต้น ณ วัดบางพลีใหญ่ใน ได้รับเงินบริจาค 84,00 บาท จัดสร้างหอประชุมโดยใช้งบประมาณสมทบจากทางราชการ 100,000 บาท และได้รับบริจาคประชาชน 69,000 บาท รวมเป็นเงินก่อสร้างทั้งสิ้น 253,000 บาท

พ.ศ. 2509 นางขาบ รุ่งเรือง พร้อมบุตร - ธิดา ได้บริจาคเงิน 147,000 บาท รวมกับเงินทางราชการ 100,000 บาท สร้างอาคารเรียนแบบ 017 ขนาด 8.50-/-33 เมตร 8ห้องเรียนจำนวน 1 หลัง

พ.ศ. 2540 ทางวัดบางพลีใหญ่ในและประชาชนชาวบางพลี ได้ร่วมกันบริจาคเงินเพื่อ ก่อสร้างอาคารเรียนทรงไทย 3 ชั้น จำนวน 36 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง เป็นเงินทั้งสิ้น 42 ล้านบาท

ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน ดังนี้

- 1) จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด 1594 คน
- 2) มีนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม 25 คน
- 3) มีนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการ 146 คน
- 4) มีนักเรียนปัญญาเลิศ 3 คน
- 5) มีนักเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ 46 คน
- 6) จำนวนนักเรียนต่อห้อง (เฉลี่ย) 45 คน
- 7) อัตราส่วนครู : นักเรียน 1:44
- 8) จำนวนนักเรียนที่ลาออกกลางคัน(ปีปัจจุบัน) - คน
- 9) สถิติการขาดเรียน/เดือน 12 วัน
- 10) จำนวนนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน(รางวัลดีเด่นที่ได้รับ)ปีการศึกษา 2548
  - ประเภท วิชาการ จำนวน 5 คน
  - ประเภท กิจกรรม จำนวน 11 คน

ข้อมูลครูและบุคลากร

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาชื่อ นางสาวไพรวรรณ จงรักดี วุฒิการศึกษาสูงสุด การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2547 จนถึงปัจจุบัน

2. รองผู้บริหารสถานศึกษา (ที่ได้รับแต่งตั้ง) จำนวน 3 คน ได้แก่

2.1 นายเบญจจะ บรรจงอักษร

2.2 นายเกรียงศักดิ์ รุ่งโรจน์

2.3 นางจันทร์เพ็ญ ลามมากผล

3. จำนวนครูผู้สอน (ข้าราชการ) 38 คน ครูอัตราจ้าง 10 คน

วุฒิมัธยมศึกษาของครู (ข้าราชการ) ต่ำกว่าปริญญาตรี 1 คน

ปริญญาตรี 36 คน

สูงกว่าปริญญาตรี 1 คน

อายุเฉลี่ยของครู (ข้าราชการ) 49 ปี และ ประสบการณ์สอนเฉลี่ย 27 ปี

4. รางวัลและผลงานดีเด่น

นางสาวไพรวรรณ จงรักดี ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน มีผลงานดีเด่น

ในรอบปีการศึกษา 2547 ดังนี้

- ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินสถานศึกษาเกณฑ์คุณภาพเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

- ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประเมินการขอกำหนดตำแหน่งหน้าที่และแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

- ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประเมินบุคลากรแกนนำ เพื่อรับรางวัลครูต้นแบบ และรางวัลครูเกียรติยศ (Teacher award) สาขาภาษาอังกฤษ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

- ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

- เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

- ได้รับวุฒิปัตถ์ ร่วมเรียนรู้และผ่านการประเมินตามหลักสูตรการอบรมทางไกลบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เส้นทางปฏิรูปการเรียนรู้ "ครูปฏิรูป" ช่วงวันที่ 8 มีนาคม 2547 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2547

- ได้รับรางวัลรองชนะเลิศการประกวดมนต์หมู่สรภัญญะ ของจังหวัดสมุทรปราการ

- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 "ยอดเด็กสองภาษา" ช่วงชั้นที่ 2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

- ชนะเลิศ "ยอดนักอ่าน" ช่วงชั้นที่ 2 ระดับกลุ่มโรงเรียนบางพลีใหญ่

- ชนะเลิศ การแนะนำหนังสือ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ระดับกลุ่มโรงเรียนบางพลีใหญ่

- ชนะเลิศ การเปิดพจนานุกรม ช่วงชั้นที่ 2 ระดับกลุ่มโรงเรียนบางพลีใหญ่

- ชนะเลิศการเขียนตามคำบอก ช่วงชั้นที่ 2 ระดับกลุ่มโรงเรียนบางพลีใหญ่

ครูได้รับรางวัล/ผลงานดีเด่น

- ประเภท ครูเกียรติยศ จำนวน 2 คน

- ประเภทครูต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2

จำนวน 26 คน

- ประเภทครูแกนนำ จำนวน 14 คน

- ประเภทครูรางวัลเกียรติยศยั่งยืน จำนวน 1 คน

- ประเภทครูมืออาชีพเข้มทอง จำนวน 11 คน

- ประเภทครู สสวท. จำนวน 2 คน

- ประเภทรางวัลผู้พัฒนาการเรียนการสอนโดยการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 34 คน

สภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็น ชุมชนเมือง มีประชากรประมาณ 12,650 คนบริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียนได้แก่วัดบางพลีใหญ่ใน ชุมชนหลังวัด ชุมชนบ้านผู้ใหญ่ ออาชีพหลักของชุมชน คือ รับจ้างเป็นพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี / ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีรับบัว

2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 95 ประกอบอาชีพรับจ้าง เป็นพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ / รายได้โดยเฉลี่ยต่อปี 24,000 บาท

3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน อยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนวัดบางพลีราษฎร์บำรุง ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสันต์เสริมวิทย์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา เป็นต้น อยู่ในบริเวณวัดบางพลีใหญ่ใน ได้รับการสนับสนุนจากท่านเจ้าอาวาส และ รองเจ้าอาวาสเป็นอย่างดี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ คือ เทศบาลตำบลบางพลี ซึ่งได้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา พื้นที่บริเวณรอบๆ โรงเรียน อยู่ใกล้แหล่งที่มีความเสี่ยงต่อยาเสพติด และ ชุมชนแออัด มีสภาพเศรษฐกิจที่รัดตัวและสังคมที่เร่งรีบเพื่อการทำมาหากิน จึงส่งผลกระทบต่อสภาพครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมดูแลลูกเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหานักเรียนขาดการปลูกฝัง คุณลักษณะที่พึงประสงค์บางประการเช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความสุภาพอ่อนน้อม เป็นต้น

โครงสร้างหลักสูตร

โรงเรียนวัดบางพลีในจัดสอนตามหลักสูตร 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และ หลักสูตร 2544 สำหรับหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โรงเรียนได้จัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน

1. จำนวนชั่วโมงที่จัดให้นักเรียน เรียนทั้งปี เท่ากับ 1,000 ชั่วโมง

2. แผนการเรียนรู้/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษคือนักเรียนได้เรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ กล้าคิด กล้าทำ แก้ปัญหาได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความมีระเบียบวินัย

แหล่งเรียนรู้และการใช้

นับแต่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2472 โรงเรียนมีการพัฒนามาโดยตลอด ปัจจุบันโรงเรียนมีอาคารเรียน 3 หลัง อาคารประกอบ 1 หลัง รวมจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 38 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 3 ห้อง

ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาห้องปฏิบัติการพิเศษต่างๆ 2 ห้อง
ได้แก่ ห้องสมุด และ ห้องดนตรี

ส่วนห้องสมุดมีขนาด 70 ตารางเมตร (คิดเป็นประมาณ 2 ห้องเรียน) มีหนังสือทั้งหมด
10,000 เล่ม จำแนกเป็น 14 ประเภท สถิติการใช้ห้องสมุดของนักเรียนสูงสุด เมื่อเดือน มิถุนายน
พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ต่ำสุด เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2548 คิดเป็น
ร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

โรงเรียนมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้าของนักเรียน จำนวน 30 เครื่อง มีนักเรียน
มาใช้บริการอินเทอร์เน็ต 250 คน ต่อวัน และโรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียน การสอน 28
เครื่อง คิดเป็นสัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อเครื่องเท่ากับ 1 เครื่อง ต่อนักเรียน 1 : 2 คน

วิธีการบริหารจัดการ

โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ
ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหาร
แบบประชาธิปไตย โดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาไว้ดังนี้

- ปรัชญาโรงเรียน

"สุวิชาโน ภวักโหติ ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ"

- คำขวัญโรงเรียน

"ศึกษาดี มีวินัย ห่างไกลสิ่งเสพติด ร่วมจิตพัฒนา"

- สีประจำโรงเรียน

"ชมพู ดำ"

- สัญลักษณ์ประจำโรงเรียน

"ต้นประดู่แดง"

ปัจจุบันโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ตั้งอยู่เลขที่ 130 ม. 10 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี
จ.สมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10540 โทรศัพท์ 0-2337-3683 โทรสาร 0-2337-3683 สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เปิดสอน
ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อที่ 4 ไร่ 2 งาน 25 ตารางวา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการบริหารการศึกษานั้นมีการศึกษาวิจัยกันไม่มากนัก
โดยทั่วไปเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ คุณลักษณะ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร
การศึกษาเป็นส่วนมาก

งานวิจัยในประเทศ

วิรัช ธีรประยูร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะทางการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับทักษะทางการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจะเห็นว่าคุณค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ 1) ทักษะทางการศึกษาที่พึงประสงค์ด้านคุณนิยม ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านคุณนิยมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย 2) ทักษะทางการบริหารที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย 3) ทักษะทางการบริหารที่พึงประสงค์ด้านเทคนิค ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นด้านเทคนิคอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย

นวลศรี ตาลิน (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทักษะทางการนิเทศ การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติ ตามการรับรู้ของตนเอง" ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2531 มีทักษะทางการนิเทศ การศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ 1) ทักษะด้านคุณนิยม ปรากฏค่าเฉลี่ยตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ทักษะด้านเทคนิค ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ทัศนีย์ เอี่ยมผ่อง (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ" มีดังนี้ 1) ผู้บริการและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก 3) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณนิยมอยู่ในระดับมาก 4) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับทักษะการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณนิยม แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

พิศาล มุทุมมาศ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พรรณานะที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี" ผลการวิจัยพบว่า 1) ในพรรณานะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน 2) เมื่อเปรียบเทียบพรรณานะของประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศและอายุ เกี่ยวกับพฤติกรรมทั้ง 7 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้บริหาร ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

ธีรยุทธ บุญประกอบ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์สมรรถภาพการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย" พบว่า สมรรถภาพในการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกันในด้านการรักษาความปลอดภัย เกี่ยวกับอาคารสถานที่ มาตรการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน

พิเชษฐ ชลตระกูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่าครูมีทัศนะต่อการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโดยส่วนรวมเห็นว่า ผู้บริหารได้ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนงานอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง ครูในโรงเรียนมีขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนมีขนาดเล็กมีพรรณานะต่อการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารได้ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนงานด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

วัลลภา โล่ห์สุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพิทยาเขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน เดินทางสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายส่วนค่าบริการที่ผู้ปกครองต้องการจากโรงเรียน คือ การแจ้งรายละเอียดของวิชาเลือกต่างๆ ให้ทราบและจัดการแนะแนวแก่เด็กและผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนการอนุญาตให้ประชาชนมาใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ การบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน และด้านมาตรฐานการศึกษา ผู้ปกครองต้องการใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และให้มีโอกาสประกอบอาชีพ

งานวิจัยต่างประเทศ

มาร์เลอร์ (Marler, 1973 : 319-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 13 โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีลรัฐยูทาห์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้ 1) เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียน ประสานงานให้กรณีพิเศษ และว่าโครงการการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีลักษณะความเป็นผู้นำทั้งทางด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ เพื่อที่จะทำให้กิจการของโรงเรียนดำเนินไปด้วยดี 3) มีความเป็นกันเองกับนักเรียน และเข้าใจปัญหาของนักเรียน 4) ฝึกหัดให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และใช้ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเมื่อถึงคราวจำเป็น 5) วางตัวเป็นกลางต่อการสร้างความสัมพันธ์กับคนทั่วไป 6) มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับคณะครู และช่วยหรือครูในโรงเรียน

ออนท์เซส (Ontzes, 1975 : 1560-A) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครูใหญ่กับความพึงพอใจในการทำงานของครู โดยทดสอบกับครูใหญ่ในโรงเรียน 18 แห่ง ครูจำนวน 237 คน ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูจำนวนมากพอใจในพฤติกรรมผู้นำมีติดกิจสัมพันธ์มากกว่าพฤติกรรมผู้นำมีติดมิตรสัมพันธ์ 2) ครูที่ร่วมงานกับครูใหญ่ประเภทยึดถือบุคคลเป็นหลัก (Idcographic Principals) ส่วนมากจะมีความพึงพอใจในการทำงานน้อยกว่าครูที่ทำงานร่วมกับครูใหญ่ที่ใช้สายกลางและยึดงานเป็นหลัก (Transactional and Nomothctic)

บันดี และ ฮอร์ (Band and Horman, 1990 : 1055-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของอาจารย์ใหญ่ในรัฐแคลิฟอร์เนีย จำแนกตามโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพที่ต้องการวัด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านกรณีพิเศษและการประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศของโรงเรียนด้านการประสานงาน และด้านพัฒนาบุคลากร พฤติกรรมที่จัดว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนทุกระดับ คือ การประสานงาน และในทุกระดับไม่ปรากฏว่าพฤติกรรมใดมีความสำคัญเป็นพิเศษ

ไรซ์ (Rice, 1991 : 378-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาตามทรรศนะของอาจารย์ใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษาเขตแม่น้ำซาวานนาห์ ตอนกลางรัฐจอร์เจีย โดยทดสอบนัยสำคัญของความสำคัญของความแตกต่างของทรรศนะของอาจารย์ใหญ่ และครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของอาจารย์ใหญ่ ในเรื่องต่อไปนี้ 1) การเป็นแบบอย่าง 2) ความสามารถในการประนีประนอม 3) ความอดทนต่อความไม่แน่นอน 4) ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจคน 5) การวางแผน 6) ความอดทนต่อการขาดระเบียบวินัย 7) การรู้จักบทบาทของตนเอง 8) การมีวิจาร์ณญาณ 9) การเน้นผลงาน 10) ความสามารถในการคาดการณ์ได้ถูกต้อง 11) ความสามารถในการบูรณาการ 12) มุ่งความเจริญก้าวหน้า

ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทรรศนะของอาจารย์ใหญ่ และครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของอาจารย์ใหญ่ในด้านความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจคน การมีวิจารณญาณ การเน้นที่ผลงาน และความสามารถในการบูรณาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครู และครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ปีการศึกษา 2550 จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน วุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเขียนรายละเอียดความเป็นจริงจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของแคทซ์ (Katz, 1974 : 102) และกรอบแนวคิดในงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ
2. ความสามารถในการบริหารงานบุคลากร
3. ความสามารถในการบริหารงานงบประมาณ
4. ความสามารถในการบริหารงานทั่วไป

ทุกข้อเป็นแบบสอบถามระบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งในแต่ละข้อ มีระดับการประมาณค่าข้อละ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้

- 1 หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและคู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ : การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2543 : 1-167) เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทาง ในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องทัศนคติของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน
3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของ นายธราวุธสันต์ มีสมบัติ มาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนเทศบาลในโตเกียว กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน หาความเชื่อมั่น(Reliability)ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับครูโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ประชากรเพื่อเก็บ

รวบรวมข้อมูลทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยไปแจกและเก็บแบบสอบถามเองจำนวน 48 ฉบับ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 48 ฉบับ นำมาคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 เกี่ยวกับ สถานภาพของครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัย ทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในประชากร
μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ในการพิจารณาระดับความสามารถในการบริหารงานโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยมีขอบเขตคะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมายของลิเคิร์ต(Likertt, 1967:74) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	แทน	ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	แทน	ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	แทน	ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	แทน	ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	แทน	ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนตัวของประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากร

ข้อมูลสถานการณ์ภาพของประชากร	N	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	4.17
หญิง	46	95.83
รวม	48	100
อายุ		
21-30 ปี	3	6.25
31-40 ปี	4	8.33
41-50 ปี	14	29.17
51-60 ปี	27	56.25
อื่นๆ	2	4.17
รวม	48	100
อายุการปฏิบัติงาน		
1-10 ปี	6	12.5
11-20 ปี	3	6.25
21-30 ปี	16	33.33
31-40 ปี	20	41.67
อื่นๆ	3	6.25
รวม	48	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนตัวของประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากร

ข้อมูลสถานการณ์ภาพของประชากร	N	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	4.17
หญิง	46	95.83
รวม	48	100
อายุ		
21-30 ปี	3	6.25
31-40 ปี	4	8.33
41-50 ปี	14	29.17
51-60 ปี	27	56.25
อื่นๆ	2	4.17
รวม	48	100
อายุการปฏิบัติงาน		
1-10 ปี	6	12.5
11-20 ปี	3	6.25
21-30 ปี	16	33.33
31-40 ปี	20	41.67
อื่นๆ	3	6.25
รวม	48	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนตัวของประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากร

ข้อมูลสถานการณ์ภาพของประชากร	N	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	4.17
หญิง	46	95.83
รวม	48	100
อายุ		
21-30 ปี	3	6.25
31-40 ปี	4	8.33
41-50 ปี	14	29.17
51-60 ปี	27	56.25
อื่นๆ	2	4.17
รวม	48	100
อายุการปฏิบัติงาน		
1-10 ปี	6	12.5
11-20 ปี	3	6.25
21-30 ปี	16	33.33
31-40 ปี	20	41.67
อื่นๆ	3	6.25
รวม	48	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพของประชากร	N	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน		
ครูอัตราจ้าง	10	20.83
ครูผู้ช่วย	0	0
ครู คศ.1	0	0
ครู คศ.2	29	60.42
ครู คศ.3	9	18.75
รวม	48	100
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน		
1-10 ปี	15	31.25
11-20 ปี	16	33.33
21-30 ปี	6	12.5
31-40 ปี	3	6.25
อื่นๆ	3	6.25
รวม	48	100
คุณวุฒิ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	6.25
ปริญญาตรี	44	91.67
ปริญญาโท	1	2.08
รวม	48	100

จากตารางที่ 1 พบว่าจำนวนครูที่เป็นประชากรเพศหญิงมี 46 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 เพศชาย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 อายุ 51-60 ปี มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 อายุ 41-50 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 อายุ 31-40 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 อายุ 21-30 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 อายุการปฏิบัติงาน 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.67 อายุการปฏิบัติงาน 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.67 อายุการปฏิบัติงาน 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุการปฏิบัติงาน 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 โดยดำรงตำแหน่งครูชำนาญการมากที่สุดจำนวน 29

คน คิดเป็นร้อยละ60.42 ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ18.75 ครูอัตราจ้าง10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน 11-20 ปี มีจำนวน16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน 1-10 ปี มีจำนวน15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน 31-40 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน 1-10 ปี มีจำนวน15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และมีคุณวุฒิอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในเป็นรายชื่อและรายด้าน

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านวิชาการ เป็นรายชื่อ จำแนกได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านงานวิชาการเป็นรายชื่อ

ด้านการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอน จัดหาไว้พอเพียง	4.17	0.63	มาก	5
2. จัดอบรมหรือนิเทศให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรและ การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.21	0.62	มาก	4
3. มีแหล่ง สำหรับให้ครู ค้นคว้าเพิ่มพูน ความรู้ในเนื้อหาที่สอน	4.02	0.73	มาก	9
4. จัดประชุมปรึกษาในสายวิชาต่างๆ เพื่อ ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน	4.08	0.71	มาก	7
5. สนับสนุนให้ศึกษาค้นคว้าในวิชาที่สอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์	4.21	0.74	มาก	4
6. สนับสนุนให้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ความรู้ทางวิชาการ	4.52	0.65	มากที่สุด	1
7. ส่งเสริมการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียน อ่อนและมีปัญหาด้านการเรียน	3.98	0.64	มาก	10
8. จัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับเทคนิคการ เรียน การสอน และการวัดผลการศึกษา ตามหลักสูตรใหม่	4.27	0.68	มาก	2
9. การใช้เวลาและเอาใจใส่ในงานด้าน วิชาการของผู้บริหาร	4.25	0.67	มาก	3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

	ด้านการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
10.	การทดสอบย่อยและการสอบประจำภาคเรียน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.21	0.74	มาก	4
11.	การนำเอาผลการวิเคราะห์ข้อสอบมาใช้ปรับปรุงงานด้านวิชาการ	4.06	0.73	มาก	8
12.	การนำเอาข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากครู มาใช้ปรับปรุงงานด้านวิชาการ	4.08	0.71	มาก	7
13.	ส่งเสริมสมรรถภาพในการสอนของครู โดยให้การนิเทศ อบรม และศึกษาดูงาน	4.15	0.71	มาก	6
14.	การชมเชยและพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษต่อครูที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่น	4.08	0.90	มาก	7
15.	นิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของครู	3.85	0.82	มาก	12
16.	นักเรียนได้สร้างชื่อเสียงในด้านวิชาการให้กับโรงเรียน	4.52	0.50	มากที่สุด	1
17.	ระบบการควบคุมการเข้าเรียนเข้าสอนมีประสิทธิภาพ	3.83	0.86	มาก	13
18.	ส่งเสริมการผลิตและการใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอน	3.92	0.92	มาก	11
19.	พึงพอใจกับบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน	4.08	0.79	มาก	7
20.	พึงพอใจกับผลงานด้านวิชาการในโรงเรียน	4.17	0.78	มาก	5
	รวม	4.13	0.18	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูมีทัศนคติต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน วัดบางพลีใหญ่ในด้านงานวิชาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับ มาก จำแนกได้ดังนี้ ระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่เรื่องสนับสนุนให้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และนักเรียนได้สร้างชื่อเสียงในด้านวิชาการให้กับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

ระดับมาก จำนวน 18 ข้อ ได้แก่เรื่อง จัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับเทคนิคการเรียน การสอน และการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 การใช้เวลาและเอาใจใส่ในงานด้านวิชาการของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 จัดอบรมหรือนิเทศให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำแผนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 สนับสนุนให้ศึกษาค้นคว้าในวิชาที่สอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 การทดสอบย่อยและการสอบประจำภาคเรียน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 มีความพึงพอใจกับผลงานด้านวิชาการในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนจัดหาไว้เพียงพอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่งเสริมสมรรถภาพในการสอนของครูโดยให้การนิเทศ อบรม และศึกษาดูงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 จัดประชุมปรึกษาในสายวิชาต่างๆ เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การนำเอาข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากครู มาใช้ปรับปรุงงานด้านวิชาการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การชมเชยและพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษต่อครูที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 พึงพอใจกับบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การนำเอาผลการวิเคราะห์ข้อสอบมาใช้ปรับปรุงงานด้านวิชาการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 มีแหล่ง สำหรับให้ครู ค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาที่สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่งเสริมการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อนและมีปัญหาด้านการเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่งเสริมการผลิตและการใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 นิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนของครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ระบบการควบคุมการเข้าเรียนเข้าสอนมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงบประมาณเป็นรายข้อ

ด้านการบริหารงบประมาณ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
21. การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน ความมีประสิทธิภาพในเชิงวิชาการ	3.98	0.89	มาก	3
22. การจัดงบประมาณที่สนับสนุนงาน วิชาการมีประสิทธิภาพ	4.13	0.73	มาก	1
23. การประมวลปัญหาหรือเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างรวดเร็ว	3.98	0.81	มาก	3
24. มีการพัฒนาระบบธุรการที่ทันสมัย โดยมี การพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ	3.83	0.91	มาก	5
25. มีกระบวนการจัดระบบเพื่อการสร้างขวัญ กำลังใจการปฏิบัติงานของครู เช่น การ ประเมินพิจารณาความดีความชอบ	3.79	0.97	มาก	7
26. จัดหางบประมาณ เช่น เงินอุดหนุน รายบุคคลเพื่อไปสู่การพัฒนา	4.00	0.92	มาก	2
27. ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีการ ปฏิบัติงาน	4.13	0.94	มาก	1
28. พัฒนาระบบ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ ในการพัฒนาตนเองของผู้ปฏิบัติงาน	4.00	0.85	มาก	2
29. เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการต่างๆ ต่อ ครูอาจารย์ได้	3.92	0.92	มาก	4
30. พอใจกับการปฏิบัติงานของฝ่ายธุรการ โรงเรียน	3.81	0.94	มาก	6
รวม	3.96	0.12	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูมีทัศนคติในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก จำแนกได้ดังนี้

ระดับมาก จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ การจัดงบประมาณที่สนับสนุนงานวิชาการมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 จัดหางบประมาณ เช่น เงินอุดหนุนรายบุคคลเพื่อไปสู่การพัฒนา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 พัฒนาระบบเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของผู้ปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนความมีประสิทธิภาพในเชิงวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 การประมวลปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการต่างๆ ต่อครูอาจารย์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 มีการพัฒนาระบบธุรการที่ทันสมัย โดยมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 มีความพอใจกับการปฏิบัติงานของฝ่ายธุรการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 มีกระบวนการจัดระบบเพื่อการสร้างขวัญกำลังใจการปฏิบัติงานของครู เช่น การประเมินพิจารณาความดีความชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงานบุคคลเป็นรายข้อ

	ด้านการบริหารงานบุคคล	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
31.	ส่งเสริมให้ครูได้แสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานตามที่ตนถนัด	4.44	0.90	มาก	8
32.	ท่านได้รับทราบแผนปฏิบัติการในการบริหารโรงเรียน	4.73	0.64	มากที่สุด	4
33.	งานที่ผู้บริหารมอบหมาย มีความเหมาะสมและตรงกับความสามารถของครู	4.38	0.73	มาก	11
34.	มีการนิเทศติดตามงานที่มอบหมาย	4.40	0.64	มาก	10
35.	มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	4.44	0.58	มาก	8
36.	ให้โอกาสครูได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารงานโรงเรียน	4.48	0.85	มาก	6
37.	ให้ความเป็นกันเองและให้เกียรติครู	4.81	0.49	มากที่สุด	3
38.	จัดหาสวัสดิการต่างๆเป็นประโยชน์ต่อครู	4.42	0.58	มาก	9
39.	ส่งเสริม และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู	4.46	0.68	มาก	7
40.	การพิจารณาความดีความชอบประจำปีเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์และยุติธรรม	4.44	0.87	มาก	8
41.	ตักเตือนและแนะนำด้วยความปรารถนาดีเมื่อครูปฏิบัติงานผิดพลาด หรือบกพร่องในหน้าที่	4.31	0.75	มาก	13

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	ด้านการบริหารงานบุคคล	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
42.	การโอน การย้าย ได้รับการพิจารณาช่วยเหลือ อย่างเห็นอกเห็นใจ	4.31	0.83	มาก	13
43.	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่ว่าง กระทำโดยอาศัยหลักความรู้ความสามารถ	4.33	0.75	มาก	12
44.	เมื่อเกิดปัญหาครูสามารถยึดผู้บริหารเป็นที่พึ่งได้	4.33	0.75	มาก	12
45.	ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา	4.48	0.62	มาก	6
46.	สร้างและส่งเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา	4.42	0.58	มาก	9
47.	กิจกรรมที่โรงเรียนจัดครูให้ความร่วมมือ	4.42	0.77	มาก	9
48.	ท่านเชื่อมั่นในความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร	4.83	0.48	มากที่สุด	2
49.	ท่านเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร	4.88	0.33	มากที่สุด	1
50.	ท่านพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนี้เพียงไร	4.67	0.60	มากที่สุด	5
	รวม	4.51	0.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูมีทัศนคติในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 อยู่ในระดับ มากที่สุด จำแนกได้ดังนี้

ระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่เรื่อง เชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 เชื่อมั่นในความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ให้ความเป็นกันเองและให้เกียรติครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 ได้รับทราบแผนปฏิบัติการในการบริหารโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 พึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนี้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

ระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ให้โอกาสครูได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารงานโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่งเสริมให้ครูได้แสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานตามที่ตนถนัด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 การพิจารณาความดีความชอบประจำปี เป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์และยุติธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 กิจกรรมที่โรงเรียนจัดครูให้ความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จัดหาสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 สร้างและส่งเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 การนิเทศติดตามงานที่มอบหมาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 งานที่ผู้บริหารมอบหมายมีความเหมาะสมและตรงกับความสามารถของครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 เมื่อเกิดปัญหาครูสามารถยึดผู้บริหารเป็นที่พึ่งได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่ว่าง กระทำโดยอาศัยหลักความรู้ ความสามารถ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ตักเตือนและแนะนำด้วยความปรารถนาดีเมื่อครูปฏิบัติงานผิดพลาด หรือบกพร่องในหน้าที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 การโอน การย้าย ได้รับการพิจารณาช่วยเหลือ อย่างเห็นอกเห็นใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงานทั่วไปเป็นรายชื่อ

ด้านการบริหารงานทั่วไป	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
51. จัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียน	4.17	0.81	มาก	6
52. เด็กประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนเพียงใด	3.73	0.92	มาก	14
53. ให้ความสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4.27	0.68	มาก	4
54. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.98	0.86	มาก	12
55. ส่งเสริมให้นักเรียน ได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและความชำนาญพิเศษ	4.52	0.65	มากที่สุด	2
56. จัดรวบรวมประวัติและสถิติเกี่ยวกับเด็ก เช่น การทำผิดวินัยหรือความรู้เฉพาะเกี่ยวกับเด็กเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือ	4.00	0.85	มาก	11
57. ระเบียบสะสมนักเรียนจัดทำอย่างสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.17	0.81	มาก	6
58. บริการแนะแนวในโรงเรียนของท่านเป็นประโยชน์ต่อเด็กเพียงไร	3.83	0.75	มาก	13
59. การจัดอาหารกลางวัน มีการควบคุมในด้านปริมาณ คุณภาพ ความสะอาด ราคา และมารยาทในการรับประทาน	4.10	0.75	มาก	8
60. ห้องปฐมพยาบาลพร้อมที่จะให้บริการแก่เด็กเพียงใด	3.21	0.97	ปานกลาง	16

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	ด้านการบริหารงานทั่วไป	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
61.	ห้องน้ำ ห้องส้วม มีความพอเพียง และมีการรักษาความสะอาด	3.33	1.17	ปานกลาง	15
62.	บริเวณภายในโรงเรียน และอาคารเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย และจัดได้สวยงาม	4.10	0.72	มาก	8
63.	จัดให้มีจดหมายหรือเอกสารอย่างอื่นติดต่อกับผู้ปกครองเกี่ยวกับนักเรียนโดยสม่ำเสมอ	4.13	0.73	มาก	7
64.	การลงโทษเด็กนักเรียนที่กระทำผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	4.17	0.63	มาก	6
65.	จัดกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมให้เด็กกระทำความดี	4.25	0.67	มาก	5
66.	จัดดำเนินการเพื่อหาทุนช่วยเหลือเด็กที่ตั้งใจเรียนแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	4.29	0.65	มาก	3
67.	เอาใจใส่และหามาตรการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนของเด็ก	4.04	0.71	มาก	10
68.	ผู้ปกครองเด็กและบุคคลในชุมชนให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน	4.06	0.67	มาก	9
69.	เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ตลอดจนบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ เช่น จัดงานแต่งงาน เล่นกีฬา ฯลฯ	4.29	0.71	มาก	3
70.	ในงานเทศกาลวันสำคัญต่างๆ ของชุมชนโรงเรียนได้เข้าไปมีบทบาทและให้การช่วยเหลือ	4.56	0.62	มากที่สุด	1
	รวม	4.06	0.34	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูมีทัศนคติในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับ มาก จำแนกได้ดังนี้

ระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ในงานเทศกาลวันสำคัญต่างๆ ของชุมชนโรงเรียนได้เข้าไปมีบทบาทและให้การช่วยเหลือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและความชำนาญพิเศษ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

ระดับมาก จำนวน 16 ข้อ ได้แก่เรื่อง จัดดำเนินการเพื่อหาทุนช่วยเหลือเด็กที่ตั้งใจเรียนแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ตลอดจนบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ เช่น จัดงานแต่งงาน เล่นกีฬา ฯลฯ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ให้ความสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 จัดกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมให้เด็กกระทำความดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ระเบียบนระสนนักเรียนจัดทำอย่างสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 จัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 การลงโทษเด็กนักเรียนที่กระทำผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 จัดให้มีจดหมายหรือเอกสารอย่างอื่นติดต่อกับผู้ปกครองเกี่ยวกับนักเรียนโดยสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 การจัดอาหารกลางวัน มีการควบคุมในด้านปริมาณ คุณภาพ ความสะอาด ราคา และมารยาทในการรับประทาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 บริเวณภายในโรงเรียน และอาคารเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย และจัดได้สวยงาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ผู้ปกครองเด็กและบุคคลในชุมชนให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 เอาใจใส่และหามาตรการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนของเด็ก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 จัดรวบรวมประวัติและสถิติเกี่ยวกับเด็ก เช่น การทำผิดวินัยหรือความรู้เฉพาะเกี่ยวกับเด็กเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 บริการแนะแนวในโรงเรียนของท่านเป็นประโยชน์ต่อเด็ก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เด็กประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

ระดับมากปานกลาง จำนวน 2 ข้อ ได้แก่เรื่อง ห้องน้ำ ห้องส้วม มีความพอเพียง และมีการรักษาความสะอาด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ห้องปฐมพยาบาลพร้อมที่จะให้บริการแก่เด็ก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในเป็นรายด้านจำแนกได้ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นรายด้าน

ข้อ	ความสามารถในการบริหารงาน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1.	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.13	0.18	มาก	2
2.	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.96	0.12	มาก	4
3.	ด้านการบริหารงานบุคคลากร	4.51	0.20	มากที่สุด	1
4.	ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.06	0.34	มาก	3
รวม		4.17	0.24	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูมีทัศนะในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ระดับมากที่สุด คือ การบริหารงานบุคคลากร อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51

ระดับมาก จัดเรียงตามลำดับความสามารถในการบริหารได้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 4.13 การบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.06 และการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 3.96

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูและครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ปีการศึกษา 2550 จำนวน 48 คน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูที่ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน จำแนกเป็น เพศ อายุ ราชการ ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป พบว่า ภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูมีทัศนนะต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านงานวิชาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับ มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ครูมีทัศนนะต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูมีทัศนนะต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูมีทัศนคติต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน นำมาอภิปรายในประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. จากลักษณะทั่วไปของกลุ่มประชากร พบว่าจำนวนครูที่เป็นประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุเฉลี่ย 51-60 ปี มีอายุการปฏิบัติงานเฉลี่ย 21-30 ปี โดยดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ มากที่สุด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน 11-20 ปี มีจำนวนมาก นับว่าเป็นวัยผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์มากในการปฏิบัติหน้าที่ และมีคุณวุฒิอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด

2. ครูมีทัศนคติในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นรายด้าน จำแนกได้ดังนี้ ระดับมากที่สุด คือ การบริหารงานบุคลากร ระดับมาก จัดเรียงตามลำดับความสามารถในการบริหาร ได้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูมีทัศนคติต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในด้งานงานวิชาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับ มาก

การที่ครูมีทัศนคติว่าผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในมีความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการ อยู่ในเกณฑ์มากนั้นสอดคล้องกับการวิจัยของนวลศรี ตาลิน (2533 : 153) พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มคือ ครูใหญ่ ครู และประธานกรรมการการศึกษา มีความเห็นต่อทักษะทางการนิเทศว่าโรงเรียนควรปฏิบัติงานด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านวิชาการเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนดังคำกล่าวของ มิลเลอร์ (Miller : 175) ที่ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นอย่างยิ่ง

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ครูมีทัศนคติในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับ มาก

การที่ครูมีทัศนคติว่าผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในมีความสามารถในการบริหารงานด้านงบประมาณ อยู่ในเกณฑ์มาก นั้นแสดงว่าครูมีความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารว่ามีความซื่อตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วิจิตร วรุตบางกูร (2525 : 76) เกี่ยวกับคุณสมบัติของ

ผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารควรมีคุณธรรมสูงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีแต่พฤติกรรมแต่สิ่งที่ดีงาม ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความจงรักภักดีและมีศีลธรรม

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูมีทัศนะในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 อยู่ในระดับ มากที่สุด

การที่ครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในมีความสามารถในการบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด สอดคล้องกับความเห็นของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2522:11) ได้กล่าวคือ การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การยกย่องให้ความสำคัญ การให้ความเป็นกันเอง การเป็นผู้นำ สามารถเข้าใจปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาความรู้โดยการศึกษาค้นคว้า และดูงาน มีการกำหนดกระบวนการให้การประเมินคุณภาพเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบ การที่ครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารงานด้านบุคลากร ดังที่โรงเรียนมีการปฏิบัติในสิ่งดังกล่าวมาแล้วอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด เนื่องจากเป้าหมายทั่วไปของการจัดการศึกษา ก็คือ การประกันว่าโรงเรียนได้ดำเนินการไปในทิศทางที่ถูกต้อง กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ กำลังคน เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ผู้บริหารมีความเข้าใจและมองเห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 78) ที่กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการบริหารงานให้ราบรื่น ผู้บริหารต้องมีการเข้าใจและมองเห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยในบรรดาแผนสำคัญต่างๆ ที่ผู้บริหารจะพัฒนาเพื่อการดำเนินงานภายในโรงเรียน ทรัพยากรมนุษย์เปรียบเสมือนเส้นเลือดของสถาบัน เพราะทรัพยากรมนุษย์จะดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน พัฒนาและนำแผนออกใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และยังช่วยปรับแผนและความเป็นจริงเข้าด้วยกัน ผู้บริหารจึงต้องแสดงความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเฟเบอร์และเชียร์รอน (Faber and Shearron, 1970 : 80) ที่กล่าวว่า การประสานงานเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ทักษะ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูมีทัศนะในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 อยู่ในระดับ มาก

การที่ครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในมีความสามารถในการบริหารงานด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในเกณฑ์มากนั้น เนื่องจากโรงเรียนมุ่งจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีความสุข โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นการประสานความร่วมมือจาก 3 ฝ่าย

คือ บัณฑิต โรงเรียน เรียกรวมว่า บวร กล่าวได้ว่าผู้บริหารมีทักษะเชิงเทคนิค คือมีความสามารถในการใช้ความรู้ในกิจกรรม มีการบริหารโดยใช้กิจกรรมหลายอย่าง กำหนดนโยบาย วางแผน ประสานงานด้วยเทคนิคต่างๆ อย่างหลากหลาย ดังแนวคิดของ แคทซ์ (Kats, 1974 : 210) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิคมีความสำคัญต่อความก้าวหน้าและจำเป็นในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในระดับต้น เมื่อผู้บริหารก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น ทักษะทางด้านเทคนิค สำหรับผู้บริหารก็ลดความสำคัญลง เพียงแต่หาผู้ที่มีทักษะทางด้านเทคนิคมาทำงานแทน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงระดับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง ทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในนี้ จะช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นต่อการบริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานของรองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน เพื่อเปรียบเทียบว่าจะมีผลแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นตัวกำหนดการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2545).แผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ.2545-2559).

กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม. (2545). การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐ
สำหรับประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจริญผล สุวรรณโชติ.(2530).ทฤษฎีการบริหาร.กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

ทองศักดิ์ ศรีกาฬสิทธิ์. (2517). การบริหารบุคคลในด้านกระบวนการทางสังคม. มหาสารคาม :
วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม.

ทัศนีย์ เขี่ยมผ่อง. (2535). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับทักษะการ
บริหารการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สันติวงษ์. (2535). องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ธีรยุทธ บุญประกอบ. (2539). การวิเคราะห์สมรรถภาพการบริหารงานธุรการและการเงินของ
ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธรรมรส โชติบุญชร.(2536). การบริหารแบบมีส่วนร่วม.ใน เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและ
แนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2522, ตุลาคม – ธันวาคม). ภาวะผู้นำหรือประมุขศิลป์. วารสาร
บริหารการศึกษา, 18,(4) ,48-54

_____. (2534).หลักการบริหารการศึกษา.กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์.

นวลศรี ตาลิน. (2533). ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ดีเด่นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามการรับรู้ของตนเอง.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บริหารการศึกษาท้องถิ่น, สำนัก. (2542). รายงานผลการวิเคราะห์ การประเมินคุณภาพการ
จัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติดินแดน.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2542). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

- พันธ์ศักดิ์ สถิระ.(2538).การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้จัดการกับความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในภาคตะวันออก.ปริญญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิเชษฐ์ ชลตระกูล. (2540). การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของครู
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยยโสธร.
- พิศาล มุฑมาศ. (2538). ทฤษฎีของครูที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- ภิญโญ สาธร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : องค์การคำคุณสุภาฯ
- เมธี ปิไลยธนานนท์. (2525). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.
- วัลลภา ไล้ห้สุวรรณ.(2537).การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับ
บริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร วรุตินางกูร. (2525). ศิลปศาสตร์นำรู้สำหรับผู้ผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจิตร ศรีธำมาน. (2523). หลักและระบบบริหารการศึกษา.ใน เอกสารการสอนชุดลักษณะทั่ว
ไปของการบริหาร หน่วยที่ 2. นนทบุรี :มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วินัย เกษมเศรษฐ. (2521). หลักการและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา. **ประมวล
บทความนิเทศการศึกษาปี 2521.** กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ
ศึกษา.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2542). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : อักษรการพิมพ์.
- วิรัช ธีรประยูร. (2532). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะของการบริหารที่พึง
ประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ดวงกลมสมัย.

- สมชาติ กิจยรรยง.(2545).**ความฉลาดรู้ของผู้นำ**.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. (2521). **หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2517). **การบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____ . (2521). **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 6**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมยศ นาวิการ. (2525). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (เอกสารอัดสำเนา). (2543). **คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษา : การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน**
- อรุณ รักธรรม. (2522). **หลักมนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- อุทัย หิรัญโต. (2526). **ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). **หลักการบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2**.กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์
การพิมพ์.
- Bundy, Sandra and Horman. (1990. October). A Comparison of Leadership
Behaviors Of Principals in California Distinguished Elementary, Middle and
Secondary School. **Dissertation Adstracts International**.
- Campbell, Ronald F., Edwin M. Bridgest and Raphael O. Nystrand. (1977) **Introduction to
Educational Administration**. 5th . ed. Boston : Allyn And Ba
- Campbell, R. F. (1971). **Introduction to Educational Administration**. New York :
Allyn and Bacon, Inc.
- Cheng, Y. C. (1996). **School Effectiveness and School – Based Management**. London :
The Flamer Press.
- Faber, Charles F. And Gill Bert F. Chearron. (1970). **Elementary School Administration**.
New York : Holt Rineheart and Winston Inc.
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd. Ed. New York : McGraw Hill Book Co.
- Harris, Chester W. (1960). **Encyclopedia Of Educational Research**. 3rd . New York :
Mcmillan Company.

- Katz, Robert L. (1974. September – October). **Skills of an Effective Administrator**. Harvard Business Review.
- Marler, Haslen R. (1973, January). The Hight School Principals as Percieved by a Group of Sudents from 13 School in Utah. **Dissertation Abstracts International**. pp. 319.
- Miller, Van. (1965). **The Public Administration of American Schools**. New York : The Mcmillan Company.
- Ontzes, Jernes L. (1975, August). A Study Of the Relationship of Principal and Teacher Role Perception and Teacher Job – Satisfaction. **Dissertation Abstracts International**.
- Rice, Wilson L. (1991, August.) Leadership Behavior of Elementary School Principals and Teachers in Five Central Savannah River Area School Districts in Georgia, **Dissertation Abstracts International**. pp. 378.
- Wiles, Kimball. (1955). **Supervision for Better School**. 4th.ed.,New Icrsey : Prentice – Hall, Inc, Englewood Cliffs.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ รัตนธนาวันดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางหทัยทิพย์ รอดดี นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการไพรวัน จงกัคดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางหทัยทิพย์ รอดดี นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาทักษะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ประเสริฐ มหาศรานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางหทัยทิพย์ รอดดี นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
วัดบางพลีใหญ่ใน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อความสามารถใน
การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน ด้านการบริหารงานวิชาการ
การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป
แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความหรือเขียนรายละเอียดความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

(1) เพศ

[ ] ชาย   [ ] หญิง

(2) อายุ

[ ] 20-24 ปี   [ ] 25-29 ปี

[ ] 30-34 ปี   [ ] 35-39 ปี

[ ] 40-44 ปี   [ ] 45-49 ปี

[ ] 50-54 ปี   [ ] 55-59 ปี

[ ] อื่นๆ (ระบุ) .....

(3) อายุการปฏิบัติงาน

[ ] 1-10 ปี   [ ] 11-20 ปี

[ ] 21-30 ปี   [ ] 31-40 ปี

[ ] อื่นๆ (ระบุ) .....

(4) ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

[ ] ครูอัตราจ้าง

[ ] ครูผู้ช่วย

[ ] ครู คศ.1

[ ] ครู คศ. 2

[ ] ครู คศ. 3

(5) ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูในโรงเรียนปัจจุบัน

[ ] 1-10 ปี   [ ] 11-20 ปี

[ ] 21-30 ปี   [ ] 31-40 ปี

[ ] อื่นๆ (ระบุ) .....

(6) คุณวุฒิ (ระบุสาขา)

[ ] ต่ำกว่าปริญญาตรี   สาขา.....

[ ] ปริญญาตรี   สาขา.....

[ ] ปริญญาโท   สาขา.....

ตอนที่ 2 ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่าความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน อยู่ในระดับใด

น้อยที่สุด หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
น้อย หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
ปานกลาง หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
มาก หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
มากที่สุด หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

	ด้านการบริหารงาน วิชาการ	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการ เรียนการสอน จัดหาไว้ พอเพียง					
2.	จัดอบรมหรือนิเทศให้ครู เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและ การจัดทำแผนการเรียนรู้					
3.	มีแหล่ง สำหรับให้ครู ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาที่ สอน					
4.	จัดประชุมปรึกษาในสายวิชา ต่างๆ เพื่อปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอน					
5.	สนับสนุนให้ศึกษาค้นคว้าใน วิชาที่สอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์					
6.	สนับสนุนให้จัดกิจกรรม ต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ ทางวิชาการ					
7.	ส่งเสริมการสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่เรียนอ่อนและมี ปัญหาด้านการเรียน					
8.	จัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับ เทคนิคการเรียน การสอน และการวัดผลการศึกษา ตามหลักสูตรใหม่					
9.	การใช้เวลาและเอาใจใส่ใน งานด้านวิชาการของ ผู้บริหาร					

	ด้านการบริหารงาน วิชาการ	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	การทดสอบย่อยและการ สอบประจำภาคเรียน ดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
11.	การนำเอาผลการวิเคราะห์ ข้อสอบมาปรับปรุงงาน ด้านวิชาการ					
12.	การนำเอาข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์จากครู มาใช้ ปรับปรุงงานด้านวิชาการ					
13.	ส่งเสริมสมรรถภาพในการ สอนของครูโดยให้การนิเทศ อบรม และศึกษาดูงาน					
14.	การชมเชยและพิจารณา ความดีความชอบเป็นพิเศษ ต่อครูที่มีผลงานด้านวิชาการ ดีเด่น					
15.	นิเทศและติดตามผลการ เรียนการสอนของครู					
16.	นักเรียนได้สร้างชื่อเสียงใน ด้านวิชาการให้กับโรงเรียน					
17.	ระบบการควบคุมการเข้า เรียนเข้าสอนมีประสิทธิภาพ					
18.	ส่งเสริมการผลิตและการใช้ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน					
19.	ท่านพึงพอใจกับบรรยากาศ ทางวิชาการในโรงเรียน					
20.	ท่านพึงพอใจกับผลงานด้าน วิชาการในโรงเรียนของท่าน					

	ด้านการบริหารงบประมาณ	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21.	การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนความมีประสิทธิภาพในเชิงวิชาการ					
22.	การจัดงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการมีประสิทธิภาพ					
23.	การประมวลปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างรวดเร็ว					
24.	มีการพัฒนาระบบธุรการที่ทันสมัย โดยมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ					
25.	มีกระบวนการจัดระบบเพื่อการสร้างขวัญกำลังใจการปฏิบัติงานของครู					
26.	จัดหางบประมาณ เช่น เงินอุดหนุนรายบุคคลเพื่อไปสู่การพัฒนา					
27.	ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดี การปฏิบัติงาน					
28.	พัฒนาระบบ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของผู้ปฏิบัติงาน					
29.	เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการต่างๆ ต่อครูอาจารย์ได้					
30.	ท่านพอใจกับการปฏิบัติงานของฝ่ายธุรการโรงเรียน เพียงใด					

	ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31.	ส่งเสริมให้ครูได้แสดง ความสามารถในการ ปฏิบัติงานตามที่ตนถนัด					
32.	ท่านได้รับทราบแผนปฏิบัติการ ในการบริหารโรงเรียน					
33.	งานที่ผู้บริหารมอบหมายมี ความเหมาะสม ตรงกับ ความสามารถของครู					
34.	มีการนิเทศติดตามงานที่ มอบหมาย					
35.	มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สละสลวยในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียน					
36.	ให้โอกาสครูได้แสดงความ คิดเห็นในการบริหารงาน โรงเรียน					
37.	ให้ความเป็นกันเองและให้ เกียรติครู					
38.	จัดหาสวัสดิการต่างๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อครู					
39.	ส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างครู					
40.	การพิจารณาความดีความชอบ ประจำปี เป็นไปอย่างมี หลักเกณฑ์และยุติธรรม					
41.	ตักเตือนและแนะนำด้วยความ ปรารถนาดีเมื่อครูปฏิบัติงาน ผิดพลาด ,บกพร่องในหน้าที่					

	ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	การโอนย้าย ได้รับการพิจารณาช่วยเหลือ อย่างเห็นอกเห็นใจ					
43.	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่ว่าง กระทำโดยอาศัย ความรู้ ความสามารถ					
44.	เมื่อเกิดปัญหาครูสามารถยึดผู้บริหารเป็นที่พึ่งได้					
45.	ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา					
46.	สร้างและส่งเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา					
47.	กิจกรรมที่โรงเรียนจัดครูให้ความร่วมมือ					
48.	ท่านเชื่อมั่นในความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร					
49.	ท่านเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร					
50.	ท่านพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนี้เพียงไร					
	ด้านการบริหารงานทั่วไป					
51.	จัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียน					
52.	เด็กประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน					
53.	ให้ความสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					

	ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	การโอนย้าย ได้รับการพิจารณาช่วยเหลือ อย่างเห็นอกเห็นใจ					
43.	การพิจารณาบุคคลเข้ารับตำแหน่งที่ว่าง กระทำโดยอาศัย ความรู้ ความสามารถ					
44.	เมื่อเกิดปัญหาครูสามารถยึดผู้บริหารเป็นที่พึ่งได้					
45.	ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา					
46.	สร้างและส่งเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา					
47.	กิจกรรมที่โรงเรียนจัดครูให้ความร่วมมือ					
48.	ท่านเชื่อมั่นในความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร					
49.	ท่านเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร					
50.	ท่านพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนี้เพียงไร					
	ด้านการบริหารงานทั่วไป					
51.	จัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียน					
52.	เด็กประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน					
53.	ให้ความสนใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					

	ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
54.	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
55.	ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถและความชำนาญพิเศษ					
56.	จัดรวบรวมประวัติและสถิติเกี่ยวกับเด็ก เช่น การทำผิดวินัยหรือความรู้เกี่ยวกับเด็กเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือ					
57.	ระเบียบสะสมนักเรียนจัดทำอย่างสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
58.	บริการแนะแนวในโรงเรียนของท่านเป็นประโยชน์ต่อเด็กเพียงไร					
59.	การจัดอาหารกลางวัน มีการควบคุมในด้านปริมาณ คุณภาพ ความสะอาด ราคา และมารยาทในการรับประทานอาหาร					
60.	ห้องปฐมพยาบาลพร้อมที่จะให้บริการแก่เด็กเพียงใด					
61.	ห้องน้ำ ห้องส้วม มีความพอเพียง และมีการรักษาความสะอาด					

	ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับความสามารถในการบริหารงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
62.	บริเวณภายในโรงเรียน และ อาคารเรียนมีความสะอาด ร่ม รื่น ปลอดภัย และจัดได้ สวยงาม					
63.	จัดให้มีจดหมายหรือเอกสาร อย่างอื่นติดต่อกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับนักเรียนโดยสม่ำเสมอ					
64.	การลงโทษเด็กนักเรียนที่ กระทำผิดเป็นไปตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ					
65.	จัดกิจกรรมที่กระตุ้นหรือ ส่งเสริมให้เด็กกระทำความดี					
66.	จัดดำเนินการเพื่อหาทุน ช่วยเหลือเด็กที่ตั้งใจเรียนแต่ ขาดแคลนทุนทรัพย์					
67.	เอาใจใส่และหามาตรการ รักษาความปลอดภัยในการ เดินทางมาเรียนของเด็ก					
68.	ผู้ปกครองเด็กและบุคคลใน ชุมชนให้ความร่วมมือใน กิจกรรมของโรงเรียน					
69.	เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้ อาคารสถานที่ตลอดจนบริเวณ โรงเรียนให้เป็นประโยชน์ เช่น จัดงานแต่งงาน เล่นกีฬา ฯลฯ					
70.	ในงานเทศกาลวันสำคัญต่างๆ ของชุมชนโรงเรียนได้เข้าไปมี บทบาทและให้การช่วยเหลือ					

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตแจกและเก็บแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

1 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน

ด้วยนางหทัยทิพย์ รอดดี นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

ซึ่งในการวิจัยในเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลการวิจัยในโรงเรียนของท่าน เพื่อให้การวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยและโรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ในต่อไป ดังนั้น จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางหทัยทิพย์ รอดดี
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2512
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลหัวเจี้ยว กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
ประถม	โรงเรียนอำนวยการกสิกรรมนคร กรุงเทพมหานคร
มัธยมตอนต้น	โรงเรียนบ้านไผ่ จ.ขอนแก่น
มัธยมตอนปลาย	โรงเรียนปทุมธานีวิทยาลฯ กรุงเทพมหานคร
ปริญญาตรี	วิทยาศาสตร์บัณฑิต(วท.บ.) สาขาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ประวัติการทำงาน	โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ(พ.ศ.2537-2547) กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน(พ.ศ.2548-ปัจจุบัน) จ.สมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ครู คศ.1